

Představte si pobořené město. Všude prach a špína. Ulice poseté kusy kamení a ohořelých trámů. Hromady suti pomalu obrůstají plevem. V polozasypaných sklepích přebývají různí nešťastníci. A mezi tím vším sklíčeně procházejí pamětníci a říkají: tadyhle bydlela tetička, sem jsme chodili k lékaři, tady se dalo chutně najíst. Na některých místech však paměť selhává. I zdatný pamětník znejistí, neboť trosky už vůbec nedávají tušit, co se zde dřív nacházelo. Město, z něhož se vytratil život, město, jež ztratilo tvář. Jeruzalém po dobytí Babyloňany.

Sestry a bratři, kdybychom tehdy procházeli tímto pochmurným městem s nějakým průvodcem, na jednom místě by se zarazil. To místo si nelze splést s žádným jiným. Chrámové návrší. Zde stával skvostný Šalomounův chrám. I na zbořeníšti obrovské kameny naznačují, jak velkolepá to byla stavba. Zde se konala bohoslužba izraelského lidu. Zde stával oltář, na němž hořel oheň pro přípravu obětí, jak ustanovil Mojžíš. Zde zaznívaly radostné i tesklivé písně, plné důvěry v Hospodina. Zde se lidé svým srdcem i svou myslí přibližovali k samotnému zdroji života. Nyní je všechno pryč. Žádný chrám, žádné vyšperkované obřady, žádné písně. Jen opodál se hlouček zoufalců snaží rozdělat oheň, aby na posvátném místě primitivním způsobem alespoň napodobili někdejší slavnou bohoslužbu. Je to celé k pláči.

Mnoho lidí tehdy procházelo Jeruzalémem a plakalo. Viděli zašlou slávu. Viděli trpkou prohru. Krutou prorážku, kterou mocná Babylonská říše uštědřila maličkému Judskému království. Obyvatelstvo je zdeptáno. Spoléhalo na zázrak. Riskovali a zahrávali si s ozbrojeným odporem, i když bylo jasné, že nemohou vyhrát. Mysleli si, že je Hospodin, jejich Bůh, nenechá padnout. Mysleli si, že je Bůh zachrání, ačkoli oni sami na Pána Boha po mnoho let nedbali a starali se každý jen o sebe a o svůj vlastní prospěch. Mnoho lidí tehdy procházelo Jeruzalémem a plakalo. Litovali zničeného města. Litovali zabitých v boji. Litovali svůj ponížený národ, jehož předáci a vzdělanci byli odvečeni do ciziny. Litovali zneuctěného, zbořeného chrámu. Mnoho lidí procházelo Jeruzalémem a plakalo.

Jak samotno sedí město, které mělo tolik lidu! Je jako vdova, ač bylo významné mezi národy. Bylo kněžnou mezi krajinami a je podrobeno nuceným pracím. Za noci pláče a pláče...

(1,1) Nikdo nezjistí, kolik slz bylo a kolik slz ještě bude prolito nad zničeným Jeruzalémem. Jisté však je, že z toho nezměrného nářku nad zničeným městem vznikla píseň. Ano, zcela určitě nezpívali všichni, kdo bloudili zpustošeným Jeruzalémem. Avšak našli se takoví lidé, kterým se v úděsných kulisách ukázaly širší souvislosti. Oni se dovtípili. „Protrpěné události, ta vlastní neblahá minulost nám nabízí výpověď o nás samých. Jací jsme my, jaký je svět, jaký je Bůh, který svět stvořil.“ Sestry a bratři, ač je to k nevíře, z těch zoufalých nářků a lamentací uprostřed rozvalin se nakonec poskládala píseň. Píseň smutná, píseň o neštěstí a krachu, píseň o zklamání a o samotě, ale zároveň píseň dýchající důvěrou, že Pán Bůh všechnu tu bídu vidí. Píseň otevřená, píseň čekající na Boha. Mnoho lidí procházelo Jeruzalémem a plakalo. Ale skrze tu píseň se ve svém pláči dotkli naděje.

Hospodinovo milosrdenství nepomijí, jeho slitování nekončí. Obnovuje se každého rána, tvá věrnost je neskonálá.

(22) Odkud se v lidech vzala odvaha něco takového tvrdit? Hlavní město i celé království, celé náboženství i společnost jsou rozvráceny, Boží lid Izrael je v základech otřesen, a někdo si přesto troufne zpívat o Božím milosrdenství! Jak je možné, že nevidí jenom zkázu a zmar, že vidí i něco jiného? Není to laciná naděje. Je to pohled přes slzy. Pohled draze vykoupený. Zpívat totiž může ten, kdo se odváží pohlédnout na svou minulost. Na minulost plnou chyb a provinění, na minulost plnou špatností a hříchů. Nebyl to příjemný pohled tehdy pro obyvatele Jeruzaléma a není to příjemný pohled ani nyní pro nás. Ohlédnout se za sebou a říci – žil jsem zle. Zle jsem mluvil, zle jsem jednal, zle jsem smýšlel. I to dobré, co jsem vykonal, bylo nějak zamořeno zlem. Nahlodáno a podkopáno mou nedbalostí, neláskou. Umět přiznat vlastní nedostatky. Mnoho lidí procházelo Jeruzalémem a plakalo. Avšak více než nad troskami plakali nad sebou, že se špatně chovali. Že promarnili poskytnuté příležitosti k pokojnému a spravedlivému soužití. V rozbořeném městě viděli výsledek svých nedobrých činů. Národní pohroma pro ně přestala být z cizího zavinění. Ta hrůza kolem se rozhostila jejich vlastní vinou.

Biblická kniha Pláč bývá též nazývána Pláč Jeremjášův. Právě prorok Jeremjáš několik let před pádem Jeruzaléma vytrvale kritizoval nepořádek v Božím lidu. Promlouval ostře a neúprosně. Jasně označoval, kdy se lidé k sobě chovají bezohledně a kdy urážejí jediného Boha, vymýšlejíce si jiné bohy. Pochopitelně, Jeremjáš nebyl za svou kritiku příliš oblíben. Avšak v ruinách města mu mnozí dodatečně dali za pravdu. „Ano, ten nesmlouvavý muž Boží měl pravdu. Žili jsme zle a on nám nastavil zrcadlo. Byla hloupost zlobit se na něho, když máme křivou pusu. Ale vedle výtek prorok přece ještě mluvil o obrácení. Že Hospodin, jediný skutečný Bůh, na nás čeká s odpuštěním. Čeká, až se odvrátíme od svých hříchů a budeme žít řádně. Neodežene kajícíny, slituje se nad nimi a přijme je.“

Hospodinovo milosrdenství

nepomíjí, jeho slitování nekončí. Obnovuje se každého rána, tvá věrnost je neskonálá.

Možná to byl Jeremjáš, kdo první začal zpívat nad zničeným městem. Možná ale byli první jeho dřívější posluchači, kteří se na základě prorokových slov naučili zpívat novou píseň.

Neboť Panovník navěky nezavrhne. Zarmoutí-li, slituje se pro své velké milosrdenství. (31n) Jemu totiž na nás záleží a proto na nás nechává dolehnout důsledky našich činů. Soudí nás. A v soudu je kus milosrdenství. Kus darované jistoty, jak věci mají správně být. Bůh trvá na tom, aby zlo pro nás bylo pořád zlem a dobro aby zůstalo dobrem. Je bláhové zakrývat si před rozdíly oči. Myslet si, že si nějakou špatností polepšíme. My jsme přece pojedli za stromu poznání a umíme poznat dobro a zlo. Nemůžeme se tvářit, že zlo je dobro a obráceně. Nemůžeme se tvářit, že bezpráví je spravedlnost, bezvěrectví že je zbožnost, že lhostejnost je tolerance, obrovský zisk jedinců že je bohatstvím celé společnosti. Pokud na to přistoupíme, spějeme ke krachu, poněvadž stavíme na vratkých základech.

Jeruzalém padl. Bůh dopustil, aby se zhroutil, protože byl špatně vystavěn. Mezilidské vztahy, společenské poměry i osobní zbožnost byly mizerné. Nebyla to přírodní, ani historická katastrofa. Bylo to lidské selhání, které Bůh umí zavrhnout. Na případu svatého města nám Bible především ukazuje, co dokáže důvěra. Nad zničeným městem se nejen pláče, ale i zpívá. Nad nepovedeným životem dovede zpívat ten, kdo ví, proč se nepovedl. Kdo aspoň trochu tuší, co všechno pokazil. Tehdy lidé uznali, že výprask dostali právem. Že Bohu na nich pořád záleží a že je po chvíli hněvu povede zase dál. ***Neboť Panovník navěky nezavrhne. Zarmoutí-li, slituje se pro své velké milosrdenství.***

A teď, co my s tím? Co s tou starou, pozapomenutou písničkou? Sestry a bratři, každý se v ní může přiučit. Předně – může se naučit přiznávat vlastní viny. Nesvalovat vinu na druhé a říci: „Za tohle můžu já.“ Naše civilizace je sice velmi rozvinutá, ale umění uznat vlastní chybu je pořád vzácné. Za druhé se smíme přiučit, že Bůh nás kvůli našim chybám nepřestane mít rád. Můžeme zkazit přírodu, můžeme zkazit život druhým, můžeme zkazit život sami sobě, ale nemůžeme zkazit Boží lásku. ***Je dobré, když člověk potichu čeká na spásu od Hospodina.***

(26) Se vším zlým, co nás potkalo i co jsme udělali, lze spoléhat na Boha, který nám odpustí a dá nám uprostřed zklamání naději do dalších dnů.

Napsal uživatel Jiří Tengler

Pátek, 09 Říjen 2009 13:52 - Aktualizováno Středa, 19 Květen 2010 17:14

Vyznání vin a jistota odpuštění. Podle Bible obojí patří k sobě. Posvátná dvojice, skoro bych řekl. Ano, lze zpívat nad troskami. Když vidím svá selhání a když doufám v Boží pomoc. Nevyhneme se chvílím, kdy nám bude do pláče nad sebou i nad světem. Také Pánu Ježíš vhrkly slzy do očí, když zjistil, že přišel pozdě a jeho přítel Lazar mezitím zemřel. **Ježíš**

zaplakal,

zní nejkratší verš v Písmu.

(Jan 11,36)

Ale díky Bohu do našeho pláče pronikají tóny důvěry. Uprostřed zániku se objevuje nový život.

Dobrý je Hospodin k těm, kdo v něho naději složí.

(25)

Amen

Jan 11,17-29.32-37 68; 523; 417; 621 2.
Timoteovi 1,7-10

Kázání na 16. neděli po Trojici, 27. září 2009.